

TÜRKİYE için AB mi yoksa IRAK mı önemli?

Türkiye, uluslararası stratejilerin yeniden ilgi odağı olan Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu bölgelerini kapsayan stratejik ve zorlu bir konuma sahiptir. Ülkemizin bu çok hassas jeopolitik konumu, Türkiye'nin çok yönlü, dinamik ve 'gerçekçi' bir dış politik izlemesini zorunlu kılmaktadır.

Başbakan Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Gül, son günlerde Kuzey Irak'taki gelişmeler üzerine Irak konusunun Avrupa Birliği'nden önemli olduğunu ve Türkiye'nin kayıtsız kalamayacağını açıkladılar. Başbakan'ın Kerkük'te 'Referandum ertelenmeli' talebine ABD'den ret yanıtı gelmesiyle ve Kuzey Irak Bölge Yetkililerinin tahrik edici ve meydan okuyucu açıklamaları ile Kuzey Irak krizi daha fazla tırmandı. Şüphesiz, AB süreci de, Kuzey Irak'taki son gelişmelerde Türkiye açısından büyük önem taşımaktadır. Birinin, diğersinden daha önemli olduğunun düşünülmesi her iki konu arasındaki ortak amacın algılanmadığını gösteren tamamen yüzeysel bir değerlendirme değildir. Bu noktada, AB'nin Güneydoğu ve terör sorununa siyasi çözüm anlayışı ve talebinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. 2004 yılı Türkiye Yürütme Raporu'nun 'azınlık hakları ve azınlıkların korunması' başlıklı bölümü, AB Zirvesi Sonuç Bildirgesi ve 3 Ekim 2005 Müzakere Çerçeve Belgesi birlikte değerlendirildiğinde, AB'nin Türkiye'de anayasal düzeni zorlayacak, ülkesel bütünlüğünü ve üniter yapısını tehdit edecek sözde 'siyasi çözüm' peşinde olduğuna göstermektedir. Avrupa Birliği'ne uyum sürecini sadece bir mevzuat ve müktesebat sorunu olarak gören siyasi iktidar, AB'nin Türkiye'ye yaklaşımının siyasi, sosyolojik ve kültürel amaçlardan tamamen ayrılmış olduğuna inanmakla ve bu yönde politika geliştirmekle yanılmaya düştüğünü, 14 Aralık AB Zirvesinden sonra anlamış olmalıdır. Türkiye'nin devlet olarak 40 yıllık aşkın bir süredir azınlık dikkatle sürdürdüğü AB Projesinin, mevcut siyasi iktidar eliyle izlenen teslimiyetçi bir politika sonucunda geldiği son noktaya ortada değildir. Dış ekonomik iradesini Gümrük Birliği ile Brüksel'e teslim etmiş, tam üyelik garantisi edilmediği için açık bir müzakere süreci ve Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası kurucu belgesi sayılan Lozan Antlaşması ve anayasamızda belirtilen devletimizin temel niteliklerini de ihmal etmeye yönelik talepler ve girişimler. Türkiye'nin milli birlik ve bütünlüğünü yıllardır tehdit eden en karlı yönelim, önemli unsur bölücü terör örgütüdür. Terör örgütü, son yıllarda özellikle ABD'nin Irak'ı işgal etmesinden sonra Kuzey Irak'ı yerleşik yönelik terör faaliyetlerini oradan planlayıp, yönetmiş ve icra etmiştir. Bu bağlamda, 1 Mart 2003 Tezkeresi'nin reddedilmesinin sonuçlarının hükümet tarafından yeterli ve sağlıklı bir şekilde tahlil edilmediğini söylemek gerekir. Hızlı gelişmelerin yapıldığı dengeler ve küreselleşmenin yapıldığı sorunlu bölgede ortaya çıkardığı gelişmeler, Türkiye'nin ülkesel bütünlüğünü korumak için 'etkin' bir dış politika yürütmesini gerektirmektedir. Haksız saldırılara maruz kalan kişinin kendini savunmak için meşru savunma olduğu gibi, devletlerinde ülkesel bütünlüklerini saldırılara karşı kendilerini savunma hakkı olduğu uluslararası hukukun da kabül ettiği bir haktır. Bu hakkın, nasıl, nerede, ne zaman ve hangi araçlarla kullanılacağı bir devletin siyasi iktidarı karar verir. Türkiye'nin Kuzey Irak'tan gelen tehdit, tehlike ve terör faaliyetlerine karşı meşru savunma hakkı kapsamında değerlendirilen sınır ötesi operasyonuna dayalı 'sıcak takip hakkı' vardır. Şüphesiz, askeri bir hareket son seçenek olmalıdır. Artı ve eksileriyle çok iyi hesaplanmalıdır. Askeri hareketin son seçenek olması demek, kullanılmaz, kullanılmayan anlamı taşımamaktadır. Anayasamızın 92. maddesine göre, yurtdışına asker göndermek için uluslararası hukuki meşruiyet gerekmektedir. Türkiye, milli birliğine ve ülkesel bütünlüğüne karşı komşu ülkelerden yürütülen tehdit ve saldırıların uluslararası hukukta yer alan meşru savunma hakkı kapsamında tesirsiz hale getirebilmelidir. Hükümetin, Türkiye'nin stratejik coğrafi konumunun bilincinde olması ve Türkiye'nin çevresinde barış, istikrar ve güvenlik kuşağı oluşturacak 'acil önlemleri' gecikmeksizin alması son derece önemlidir. Zira 'Tarih randevuya geçgeleni affetmez'. Hiç bir proje, Türk Milleti'nin milli birlik ve bütünlüğünden daha önemli değildir. Türk Milleti için vazgeçilmez olan unsur, ulusal bütünlüğümüze ve üniter devlet yapımıza olan saygı ve bağlılıktır. Ülkemizin dış politika gündeminde olan AB ve Irak konuların bu temel ilke çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir. Bu nedenle, ne AB Irak'tan önemlidir, ne de Irak AB'den önemlidir. Hepsinden önemli olan tek husus, Türkiye'nin Birliği'dir.